

ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
Γ' ΤΑΞΗΣ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΚΑΙ Δ' ΤΑΞΗΣ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΤΕΤΑΡΤΗ 4 ΙΟΥΝΙΟΥ 2014 - ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ:
ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ

Απαντήσεις

A1

Στοιχεία θεατρικότητας :

- 1.ομοδιηγητικός αφηγητής
2. εναλλαγή αφήγησης και διάλογου
- 3.καθαρεύουσας και δημοτικής
4. δραματική πλοκή
5. Πρωταγωνιστές- δευτεραγωνιστές
6. περιορισμένη περιγραφή
7. εναλλαγή σκηνικού: ανοικτός – κλειστός χώρος(εκκλησία-έξω-σπίτι)
8. γρήγορη εναλλαγή σκηνών

B.1.

Η γλώσσα του Βιζυηνού είναι η καθαρεύουσα στην αφήγηση ενώ στους διαλόγους είναι η δημοτική, για να δοθεί με ρεαλισμό και αμεσότητα ο χαρακτήρας των προσώπων, δεν λείπουν οι εκκλησιαστικές φράσεις και το ιδίωμα της ανατολικής Θράκης. Συγκεκριμένα παραδείγματα καθαρεύουσας (ενδεικτικά)

«**Αι οικομικαι μας δυσχαιρειαι..τροφιμων**»

και δημοτικής «**Ποιος από... ειδικός της**», «**θα σε φέρω**» «**δος το πισου**»

Η καθαρεύουσα είναι απόρροια της φαναριώτικης παιδείας του και των σπουδών του γενικότερα ενώ η μετριοπάθεια της οφείλεται στον ευρωπαϊκό ορθολογισμό, καθώς συνδυάζει την ιδιότητα του λογοτεχνη και του επιστήμονα.

B.2.

α. Ο αφηγητής σε αυτό το σημείο μιλά χρησιμοποιώντας την οπτική γωνία της αφήγησης των αδερφών του , καθώς ο ίδιος έλειπε για μεγάλο χρονικό διάστημα στην ξενιτιά(εσωτερική εστίαση) και δεν είχε προσωπική αντίληψη για όσα συνέβησαν στην οικογένεια του. Δίνεται έμφαση στα γεγονότα της υιοθεσίας ,την ταλαιπωρία και την ανακούφιση των αδελφών με το γάμο του θετού κοριτσιού λόγω της αγνωμοσύνης που έδειξε στην οικογένεια και τη γυναίκα που τη μεγάλωσε. Υπάρχει λοιπόν περιληπτική έκθεση , συμπύκνωση του χρόνου της αφήγησης και επιτάχυνση.

β. Η αναδρομική αφήγηση: φωτίζει τα γεγονότα του παρελθόντος, τονίζει τη συναισθηματική φόρτιση της μάνας αλλά και τη λογική και συγκροτημένη της σκέψη, προβάλλει τον έντονο κι επιβλητικό χαρακτήρα της ,το πείσμα της, την αυταρχικότητα της αλλά και την ευαισθησία της, ο συγγραφέας την ψυχογράφει.

Γ. Στο πλαίσιο του τελετουργικού της υιοθεσίας προβάλλονται μέσα από μια αντίθεση τα συναισθήματα των πρόσωπων που συμμετέχουν σε αυτήν. Οι γονείς του παιδιού είναι συντετριμμένοι, καταβεβλημένοι και συναισθηματικά φορτισμένοι. Φαίνεται ότι αναγκάζονται να το δώσουν εξαιτίας των συνθηκών που πιθανολογούνται να είναι ίσως η φτώχεια τους ή η πολυτεκνία τους .Το δίνουν για να εξασφαλίσουν την επιβίωση και μια καλύτερη τύχη. Αντιθέτως η Δέσποινα χαιρέται γιατί θεωρεί ότι είναι μια ευκαιρία να εξιλωθεί για τον ακούσιο φόνο του παιδιού της και να λυτρωθεί από την ενοχή. Ο Βιζυηνός κι εδώ ηχογραφεί τους ήρωες του.

Δ.1.

ΣΥΓΚΡΙΣΗ

Ομοιότητες:

- πεζά κείμενα, γραμμένα στην καθαρεύουσα με τους διάλογους στη δημοτική ,οι ήρωες είναι καθημερινοί άνθρωποι ,της βιοπάλης
- βρέφος που δεν μπορεί να συντηρηθεί από την οικογένεια του λόγω ανέχειας
- και αυτό είναι κοριτσάκι
- και οι δυο ήρωες δεν είναι φτωχοί αλλά με αυτοθυσία αναλαμβάνουν να μεγαλώσουν ένα παιδί που δεν τους ανήκει.
- κοινή η αντίληψη ότι το παιδί το στέλνει ο θεός
- Χαίρονται και οι δυο ήρωες με τη απόκτηση του παιδιού

Διαφορές:

- στο διδαγμένο υπάρχει το τυπικό της υιοθεσίας ενώ στο παράθεμα όχι
- στο αδίδακτο το μωρό είναι ταλαιπωρημένο και αναλαμβάνει τη φροντίδα του ένας άνδρας με τη βοήθεια άλλων ενώ η δέσποινα μόνη με την οικογένεια της
- στο αδίδακτο το μωρό « πετάχτηκε» ενώ στο διδαγμένο δίνεται για υιοθεσία